

Č. j.: 35705/18/7700-10123-050166

Všem finančním úřadům, vč. Specializovaného finančního úřadu
Odvolacímu finančnímu ředitelství
Sekci metodiky a výkonu daní Generálního finančního ředitelství
Odboru právnímu Generálního finančního ředitelství
Odboru vymáhání Generálního finančního ředitelství
Sekci informatiky Generálního finančního ředitelství
Sekci řízení rizik při správě daní Generálního finančního ředitelství
Sekci rozvoje a podpory řízení Generálního finančního ředitelství

Metodický pokyn k nakládání s neúčinným daňovým tvrzením

Tento metodický pokyn upravuje nakládání s neúčinným podáním.

I. Uvedení situace

V souvislosti s rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č. j. 22 Af 45/2016-28 byla znovu otevřena otázka nakládání s podáním, které je neúčinným např. z důvodu neodstranění vady podání dle § 74 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „DŘ“) nebo z důvodu neučinění podání elektronicky datovou zprávou s využitím dálkového přístupu ve formátu a struktuře stanovené správcem daně dle § 101a odst. 4 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDPH“).

Problematika byla již dříve řešena např. v Metodické pomůcce k povinnému elektronickému podávání podle § 101a zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZDPH“) pro rok 2014.

II. Metodické řešení

Pokud to není z povahy věci vyloučeno (např. písemnost je v důsledku nesprávné struktury nečitelná) lze neúčinné podání využít jako důkaz i jako pomůcku pro stanovení daně z moci úřední, přičemž obecně platí, že dokazování má přednost před stanovením daně podle pomůcek (§ 98 DŘ).

Pokud bude mít správce daně konkrétní pochybnosti o údajích obsažených v neúčinném podání, lze k neúčinnému podání jako k další písemnosti předložené daňovým subjektem dle § 89 odst. 1 DŘ zahájit postup k odstranění pochybností.

III. Odůvodnění

Důsledek neúčinnosti podání spočívá v tom, že ačkoli daný úkon vykazuje znaky podání ve smyslu § 70 a násl. DŘ, zákon s ním účinky podání nespojuje, což ve formálním významu znamená, že kde zákon zmiňuje otázku podání, je třeba vycházet z toho, že podmínka učinění podání nebyla naplněna.¹ Neúčinné podání je ale nutné považovat za písemnost.

Dle § 93 odst. 1 DŘ platí, že „*Jako důkazních prostředků lze využít všech podkladů, jimž lze zjistit skutečný stav věci a ověřit skutečnosti rozhodné pro správné zjištění a stanovení daně [...] Jde zejména o tvrzení daňového subjektu...*“

Ust. § 98 DŘ pak stanoví: „*Nesplní-li daňový subjekt při dokazování jím uváděných skutečností některou ze svých zákonných povinností, a v důsledku toho nelze daň stanovit na základě dokazování, správce daně stanoví daň podle pomůcek, které má k dispozici nebo které si sám obstará [...] Pomůckami jsou zejména a) důkazní prostředky, které nebyly správcem daně zpochybněny, ...*“

Co se týče postupu k odstranění pochybností, je třeba vyjít z § 89 odst. 1 DŘ: „*Má-li správce daně konkrétní pochybnosti o správnosti, průkaznosti nebo úplnosti podaného řádného daňového tvrzení nebo dodatečného daňového tvrzení a dalších písemností předložených daňovým subjektem nebo o pravdivosti údajů v nich uvedených, vyzve daňový subjekt k odstranění těchto pochybností.*“

Pokud je tedy původcem neúčinného podání (písemnosti) osoba, která jej autorizovala a pokud osoba, která neúčinné podání autorizovala, také tuto písemnost předložila správci daně, pak jsou naplněny zákonné podmínky umožňující správci daně použít danou písemnost jako důkaz nebo jako pomůcku, přičemž stále platí, že dokazování má před stanovením daně podle pomůcek přednost. Za splnění těchto podmínek je k neúčinnému daňovému tvrzení jako k předložené písemnosti také možné zahájit postup k odstranění pochybností.

Správce daně ale samozřejmě může v rámci vyhledávací činnosti využít jiné postupy pro stanovení daně a daň stanovit v odlišné výši, než tvrdil daňový subjekt v neúčinném daňovém tvrzení.

Uvedený postup platí pro podání, s nimiž správce daně potřebuje dále pracovat (pokud daňový subjekt podání neučiní, musí správce daně konat z moci úřední). Do této skupiny patří zejména daňová tvrzení a obdobně lze postupovat také u podání registračních. V případě jiných neúčinných podání nastane situace, kdy např. žádost,

¹ Např. § 91 odst. 1 DŘ – podmínka učinění podání nebyla naplněna a řízení tedy nebylo zahájeno, nebo § 250 – podmínka učinění podání nebyla naplněna a daňový subjekt tedy nesplnil svou povinnost podat daňové tvrzení.

stížnost, podnět atd. jakoby nebyly podány a řízení či postup správce daně nevede, resp. nemusí vést, pokud z obsahu podání nedospěje k závěru, že je třeba konat z moci úřední (pokud by např. neúčinná stížnost upozornila na vadu řízení, kterou může správce daně odstranit).

JUDr. Eva Kostolanská
ředitel sekce

Na vědomí

Odbor 32 - Daňová legislativa Ministerstva financí

Odbor 39 - Správní činnosti Ministerstva financí

Generální ředitelství cel